

Nordisk SFL-terminologi

Hvorfor en terminologiliste?

Vi er mange som jobber med SFL og sosialsemiotikk i forskning og undervisning i Norge, Sverige og Danmark, og selv om vi til en viss grad publiserer forskning på engelsk, er vi like fullt avhengig av oversatte begreper både til undervisning, i publikasjoner på norsk, svensk eller dansk, og ikke minst for å kvalifisere og vedlikeholde fagdiskursen i det skandinaviske språkfellesskapet. Denne lista er ment som en støtte til dette, og et sted å gå hvis man leter etter et begrep.

Historien bak utviklingen av en nordisk SFL-terminologi: Nedenstående liste over nordisk SFL-terminologi ble påbegynt på den første nordiske SFL-workshop i Odense 1. – 2. 12. 2005. Siden har lista blitt videreutviklet på terminologiomøter i forbindelse med flere av foreningens årlige workshop/konferanse. Etter hvert som feltet sosialsemiotikk har fått større plass i foreningen, har termer fra denne tradisjonen også fått større plass på lista.

Hvordan kan lista benyttes?

Terminologilista er ikke ment som en normativ premisssetter for hvordan begrepene på de nordiske språkene skal brukes. Derimot er den et kartotek over hvordan noen forskere har oversatt og brukt termer fra SFL og sosialsemiotikk. Lista er selvfølgelig heller ikke nøytral, men formet av alle de som bidratt til den opp igjennom årene og av diskusjonene på terminologiworkshops. Lista er under kontinuerlig revisjon, og gjennom margkommentarer synliggjøres miljøets diskusjoner fra terminologiomøtene. Enkelte begreper dukker opp i lista på flere steder, fordi de brukes ulikt i ulike strata av analyse, eller i ulike områder av feltet. Ulike felt er markert med mellomrom i tabellen. Den beste måten å finne et begrep på er ofte ved å gjøre et ordsøk i dokumentet.

De engelske SFL-termene er basert på:

- Halliday & Matthiessen (2004): Introduction to Functional Grammar. London: Arnold
- Martin & Rose (2003): Working with Discourse. London etc.: continuum [= WwD].
- Matthiessen & Halliday (2014): Introduction to Functional Grammar [= IFG IV]
- Martin & White (2005): The Language of Evaluation. London: Continuum [=LoE]
- Maton, K. (2016) Starting points: Resources and architectural glossary, in K. Maton, S. Hood & S. Shay (eds) *Knowledge-building: Educational studies in Legitimation Code Theory*. London, Routledge. [= LCT] <http://www.legitimationcodetheory.com/concept-glossary.html>

Fra 2021 har det på terminologiworkshopene blitt arbeidet med termer knyttet til sosialsemiotikk og multimodalitet. Termene som har blitt diskutert er hovedsakelig basert på disse verkene:

- Jewitt, Carey. Ed. (2014). The Routledge handbook of multimodal analysis. London: Routledge.
- Kress, Gunther & Theo Van Leeuwen. (2021). Reading images: The grammar of visual design. London: Routledge.
- Kress, Gunther, og Theo Van Leeuwen. (2001). Multimodal discourse: The modes and media of contemporary communication. London: Arnold.
- Van Leeuwen, T. (2004). *Introducing Social Semiotics. An introductory textbook*. London: Routledge.
- Van Leeuwen, T. (2021). *Multimodality and Identity*. Routledge.

Kommentarer og forslag bes rettet til hhv.:

Danske termer: Alexandra Holsting, aho@sdu.dk

Norske termer: Marthe Øidvin Burgess, marthe.oidvin.burgess@usn.no

Svenske termer: Oscar Björk, oscar.bjork@edu.uu.se

Lista er oppdatert november 2023

Overordnede teoretiske begreber

engelsk	dansk	norsk	svensk
stratum/strata	stratum/strata	stratum/strata	stratum/strata skikt/skikt
metafunction	metafunktion	metafunksjon	metafunktion

Strata (skikt på svenska)

engelsk	dansk	norsk	svensk
context	kontekst	kontekst	kontext
- cultural context	- kulturel kontekst/ kulturkontekst	-kulturkontekst	- kulturkontext
			situationstyp
- situational context	- situationel kontekst/ situationskontekst	-situasjonskontekst	- situationskontext
register	register	register	register
field	(kommunikations)fel t	felt	fält/verksamhet
tenor	tenor/ (kommunikations)relation	relasjon	relation
mode	måde/ kommunikationsmåde	mediering	kommunikationssätt
semantics	semantik	semantikk	semantik
discourse semantics	diskurssemantik	diskurssemantikk	diskurssemantik
lexicogrammar	leksikogrammatik	leksikogrammatikk	lexikogrammatik
phonology, phonological	fonologi/fonologisk	fonologi/fonologisk	fonologi / fonologisk
graphology graphological	grafemik/grafemisk	grafemik/grafemisk	grafemik / grafemisk

Kommentert [A1]: Hvem har tilføjet? Er der tale om en teknisk term.

Kommentert [A2]: Termen bruges af Ulrika Magnusson (Skolspråk – afhandling)

Metafunktioner

engelsk	dansk	norsk	svensk
interpersonal	interpersonel	mellompersonlig /interpersonell	interpersonell/ interpersonlig
ideational	ideationel	ideasjonell	ideationell
- experiential	- eksperientiel	eksperiensiell/ erfaringsbasert	- experientiell/ erfarenhetsmässig
- logical	- logisk	logisk	- logisk
textual	tekstuel	tekstuell	textuell

Kommentert [A3]: Anvendes dette? Skal det med?

Kommentert [A4R3]: Vi sletter interpersonlig, 2022.

Leksikogrammatik > Interpersonel metafunktion

engelsk	dansk	norsk	svensk
MOOD (system)	MODUS	MODUS	MODUS
Mood (constituent)	Modus(element)	Modus(element)	Modus(element)
Residue	Residual	Rest(element)	Restelement/Rest
Subject	Subjekt	Subjekt	Subjekt
Finite	Finitum/ Finit	Finitt	Finit
Predicator	Prædikator	Predikator	Predikator
Complement	Komplement	Komplement	Komplement
Adjunct	Adjunkt	Adjunkt	Adjunkt

Kommentert [A5]: Innspill: nordisterne må bestemme dette 😊

Mood Adjunct	Modusadjunkt	Modusadjunkt	Modusadjunkt
Comment Adjunct	Kommentaradjunkt	Kommentaradjunkt	Kommentaradjunkt
Vocative	Vokativadjunkt	Vokativ	Vokativ
Expletive		Utrop	Expletiv
major clause	sætning	setning	sats
minor clause	minisætning/ sætningsemne	minisetning	minisats
indicative	indikativ	indikativ	indikativ
imperative	imperativ	imperativ	imperativ
declarative	deklarativ	deklarativ	deklarativ
polar interrogative	polær interrogativ	polarisert interrogativ	rogativ (SAG)
wh-interrogative	hv-interrogativ	hv-interrogativ	kvesitiv (SAG)
polarity	polaritet	Polaritet	polaritet
modality	modalitet	Modalitet	modalitet
modalization	modalisation/ modalisering	modalisasjon	modalisering
probability	mulighed eller sandsynlighet	mulighet eller sannsynlighet	sannolikhet
usuality	vanlighed/ frekvens /hyppighed	vanlighet	vanlighet
modulation	modulation/ modulering	modulasjon	modulering
obligation	tilladelse eller nödvändighed/ forpliktelse	nödvendighet/ forpliktelse	förpliktelse
inclination	hæftelse/ tilbøjelighed	tilbøyelighet	villighet/ benägenhet
free clause	hovedsætning	hovedsetning	fri sats
bound clause	bisætning	bisetning	bunden sats
embedded clause	indlejret sætning	innlemmet setning	inbäddad sats
embedding	indlejring	innlemming	inbäddning

Leksikogrammatik > Eksperientiel metafunktion

engelsk	dansk	norsk	svensk
process	Proces	Prosess	process
participant	Participant/ Deltager	Deltaker	deltagare
circumstance	Cirkumstatile/ Omstændighed	Omhendighet	omständighet
ERGATIVITY	ERGATIVITET	ERGATIVITET	ERGATIVITET
effective	effektiv	effektiv	agentiv [används men på felaktigt sätt]
middle	middel	middel	leke-agentiv [används men på felaktigt sätt]
Medium	Medium	Medium	Medium
Agent	Agent	Agent	Agent

Kommentert [A6]: övervej uppmaningssatz**Kommentert [A7]:** Generell fråga: Hur nära originalet?**Kommentert [A8]:** övervej påståndesatz**Kommentert [A9]:** Här skulle båda varianterna kunna finnas (deklarativ resp. uppmaning) Gäller i flera fall. Ta upp som principiell diskussionsfråga?

DANSK OG NORSK HAR INGEN PROBLEMER MED DEKLARATIV, INTERROGATIV ETC...

Kommentert [A10]: övervej ja/nej-frågesats**Kommentert [A11]:** övervej ?**Kommentert [A12]:** Frågeordssats?**Kommentert [A13]:** ??**Kommentert [A14]:** Förslag för handling**Kommentert [A15]:** Jfr GMB där en felaktig förståelse av de här engelska begreppen finns; har sedan korrigerats t ex i Funktionell textanalys (Holmberg m.fl.) – se t ex Sellgrens kapitel. Jfr även Nord 2009.

Nordisk SFL-terminologi

Nordic SFL-Terminology

Beneficiary	Beneficent	Benefisient	Gynnad

Range	Inkorporativ (01)		Räckvidd
TRANSITIVITY	TRANSITIVITET	TRANSITIVITET	TRANSITIVITET
material process	Materiel Proces	materiell prosess	materiell process
Actor	Aktør	Aktør	Aktör
Goal	Mål	Målobjekt	Mål/ Målobjekt
Recipient	Recipient/ Modtager	Resipient	Mottagare
Client	Klient	Klient	Klient/ Mottagare
Scope	Udstrækning/ Procesudvidelse	Utstrekning	Utsträckning Processutsträckning (?)
Behavioural process	Adfærdsproces	atferdsmessig	beteendemässig
Behaver	??	Den handlende	Beteendeperson (BÄTTRE: Den handlande?)
Behaviour	Adfærd	Omfang	Beteende
Mental process	Mental Proces	mental prosess	mental process
Senser	Sanser	Den sansende	Upplevare
- cognitive	- kognitiv	- kognitiv	- kognitiv
- intentional	- intentionel	- intensionell	- intentionell
- desiderative	- desiderativ	- desiderativ (?)	- desiderativ
- perceptive	- perceptiv	- perceptiv	- perceptiv
- emotive	- emotiv	- affektiv	- emotiv
Phenomenon	Fænomen	Fenomen	Fenomen
X			
Verbal process	Verbal Proces	verbal prosess	verbal process
Sayer	Siger	Den talende	Talare
Target	Talemål	Mål	Talmål?
Verbiage	Verbalisering	Det utsagte	Utsaga
Receiver	Modtager/ Lytter	Den mottakende	Lyssnare (BÄTTRE: Talmottagare?)
relational	Relationel Proces	relasjonell prosess	relationell process
intensive	intensiv	Intensiv	intensiv
possessive	possessiv	Possessiv	possessiv
circumstantial	cirkumstancial/ omstændigheds-	omstendighets-	omständighetsmässig
attributive	Attributiv Proces	Attributiv	attributiv
Carrier	Bærer	Bærer	Bärare
Attribute	Attribut	Attributt	Attribut
identifying	Identificerende Process	Identifiserende	identifierande
Identifier	Identifikation/ Identifikator	Den identifiserende	Identifierare
Identified	Identificeret	Det identifiserte	Identifierad
Token	Fremtoning	Den utpekte	Utpekad
Value	Værdi	Verdi	Värde
existential	Eksistentiel Proces	eksistensiell prosess	existensiell process
Existent	Eksistens/ Eksistent	Den eksisterende	Den/det existerande

Kommentert [A16]: I TiG er 'Modtager' en participant ved verbale processer.

Kommentert [A17]: I TiG bruges 'Omfang'

Kommentert [A19]: I TiG skelner vi mellem to slag 'materiel type', 'handling' og 'hændelse' (svarer til IFG 'doing' og 'happening').

Kommentert [A20]: I TiG opererer vi endvidere med 'Tankemål' og 'indre recipient/klient'.

Kommentert [A21]: Som jeg forstår det er der her tale om en undergruppe af de relationelle processer (der inddeltes i intensive, possessive og cirkumstancielle), mens Circumstantial nedenfor er betegnelsen for en sætningsfunktion (i lighed med Participant)

circumstantial	Cirkumstinentiale/ Omrændighed	Omstendighet	Omständighet
extent			Utsträckning i tid och rum
location			Plats i tid och rum?
spatial			Rumslig?
temporal			Tidslig?
	Lokalitet	Sted	Rum
	- sted		Plats?
	- retning		Riktning?
	- distance		Avstånd?
	Temporalitet	Tid	Tid
	- tidspunkt		Tidpunkt?
	- hyppighed		Frekvens?
	- varighed		Varaktighet?
Manner	Metodik/ Middel&Måde	Måte	Sätt
- means	- middel	- middel	Medel
- quality	- kvalitet	- kvalitet	Kvalitet
- degree	- komparativ	- sammenlikning	Komparativ
Cause	Kausalitet/ Årsag	Kausalitet	Orsak Kausalitet?
- reason	- grund	- årsak	Orsak?
- purpose	- formål	- hensikt	Syfte?
- behalf	- vegne	- hensyn	Å någons vägnar?
Contingency	Probabilitet		Villkor?
- condition	- konditional		Konditional? Villkor?
- concession	- koncessiv		Koncessiv? Medgivande?
- default	- mangel		? (avsaknad, brist?)
Accompaniment	Addition	Ledsagende	Sällskap?
- comitative, positive	- ledsagelse		Ledsagare? Medföljare?
- comitative, negative	- ikke-ledsagelse		Utan ledsagare? Utan medföljare?
- additive, positive	- tilføjelse		Tillägg?
- additive, negative	- alternativ		Alternativ?
Role	Rolle	Rolle	Roll
Matter	Sag/ Emne	Sak	Ämne
Angle	Synsvinkel		Synvinkel

Kommentert [A22]: Cirumstance? (Jämför ovan)

Kommentert [A23]: Dette er organiseret væsentligt anderledes i IFG end i de danske fremstillinger. I IFG er dette opstillet som en matrix med 'extent' og 'location' på den ene led og 'spatial' og 'temporal' på den anden led.
I de danske fremstillinger er der tale om en mere traditionel opdeling med Lokalitet og Temporalitet hver for sig med egne underkategorier.

Kommentert [A25]: 'Vilkår' i TiG**Kommentert [A26]:** Selskab i TiG

Leksikogrammatik > Logisk metafunktion

engelsk	dansk	norsk	svensk
clause complex	sætningskompleks	Setningskompleks	satskomplex
TAXIS	TAKSIS/ AFHÆNGIGHEDSRELATI ON	TAKSE/ AVHENGIGHETS- RELASJON	TAXIS/ BEROENDERELATION

Nordisk SFL-terminologi				Nordic SFL-Terminology
hypotaxis	hypotakse/ (over-), underordning	hypotakse/ underordning	underordning <i>(Hypotax möjligt även på svenska)</i>	
parataxis	paratakse/ sideordning	paratakse/ sideordning	Samordning <i>(Paratax möjligt även på svenska)</i>	

LOGICO-SEMANTIC RELATION	LOGIKOSEMANTIK/ BETYDNINGSSRELATION	LOGISK-SEMANSTISK RELASJON/ BETYDNINGSS-RELASJON	BETYDELSERELATION
projection	projektion	projeksjon	projektion
idea	tanke	tanke	tanke
locution	tale	tale	tal
quoting	citat/ direkte tale	sitat/ direkte tale	citat (direkt anföring)
reporting	referat/ indirekte tale	referat/ indirekte tale	referat (indirekt anföring)
expansion	ekspansion/ udvidelse	utvidelse	Utvigdning, Expansion
elaboration	elaboration/ udvikling	utvikling/ utbygging	Utveckling, bearbetning
extending	ekstension/ tillæg	tillegg	Tillägg, Utsträckning (med undergrupperna tillägg, avvikelse)
enhancing	cirkumstantio n/ specifisering	spesifisering	Specificering, förstärkning
down ranking	nedrangering	nedrangering	nedflyttning
Act	Akt		<i>Akt??</i>
Fact	Fakt		<i>Faktum?</i>

Leksikogrammatik > Tekstuel metafunktion

engelsk	Dansk	norsk	svensk
THEME	THEMA	TEMA	TEMA
Theme	Thema	Tema	Tema
Rheme	Rhema	Rema	Rema
INFORMATION	INFORMATION	INFORMASJON	INFORMATION
Given	Givet	Gitt	Given
New	Ny	Ny	Ny

Nordisk SFL-terminologi

Nordic SFL-Terminology			
Textual Adjuncts	Tekstuelle Adjunkter	Tekstuelle adjunkter	Textuella adjunkter
continuative A	Kommentaradjunkt	Kommentaradjunkt	Kommentaradjunkt
conjunctive Adjunct	Konneksionsadjunkt	Diskursadjunkter	Konjunktiv adjunkt? Konnektiv adjunkt alt. Konnektivadjunkt? Även diskursadjunkt möjligt
	Organiseringsadjunkt		

Rangsystemet

engelsk	dansk	norsk	svensk
rank	rang	nivå/rang	nivå
constituent	konstituent	konstituent	konstituent
complex	kompleks	kompleks	komplex
clause	sætning	setning	sats
phrase	frase	frase	fras
group	gruppe	gruppe	grupp
word	ord	ord	ord
morpheme	morfem	morfem	morfem

Kommentert [A27]: I HEM kaldes den 'Tekstuel Kommentaradjunkt' (for at skelne mellem den interpersonelle og den tekstuelle Kommentaradjunkt går jeg ud fra).

Kommentert [A28]: 'Konnektor' i TiG

Kommentert [A29]: Vilket är det engelska originalet?

Kommentert [A30]: Betegnelsen bruges I HEM om foreløbig subjekter og objekter.

Grupper og fraser

engelsk	dansk	norsk	svensk
verbal group	verbalgruppe	verbalgruppe	verbgrupp
	Hjælpeverbal	Hjelpeverbal	Hjälperb
	Proceskerne	Prosesskerne	Processkärna
	Procesudvider	Prosessutvidere	? ¹
nominal group	nominalgruppe	nominalgruppe	nominalgrupp
Head	Kerne	Kjerne	Huvudord
Pre-/Postmodifier	Præ-/Postmodifikator	Foranstilt/Efterstilt bestemmelse	Framförställda/Efterställda bestämningar
Thing	Ting	Ting	Ting
Deictic	Bestemmer	Bestemmer	Bestämmare? ¹
Facet			sida?
Numerative	Tæller	Teller	Numerisk?
Epithet 1	Vurderer	Vurderer	Värderare?
Epithet 2	Beskriver	Beskriver	Beskrivare?
Classifier	Klassifikator	Klassifikator	Klassifikator?
Qualifier	Kvalifikator	Kvalifikator	Kvalifikator?
prepositional phrase	præpositionalfrase	preposisjonfrase	prepositionsfras
'Process'	Præpositional	Preposisjonal	Preposition?
'Range'	Styrelse	Styring	Rektion?

Kommentert [A31]: Originalord?

Kommentert [A32]: Ska funktionen definieras utifrån vad den gör (bestämmare) eller utifrån vad den är? (bestämning) Se även termer nedan.

Kommentert [A33]: IFG (s. 395) skiljer på *portion* (a slice of cake) och *facet* (the front of the house). Varför är endast *facet* med här som term?

Det semantiske stratum [IFG III]

Semantik > Interpersonel

engelsk	dansk	norsk	svensk
exchange	udveksling	utveksling	utbyte
move	træk	trekk	drag
speech function	ytringsfunktion	språkhandling	språkhandling(sfunktion)/yttrande/funktion
goods-&-sevices	ting-&-tjenesteydelser	varer og tjenester	varor- & -tjänster
initiation	initierende	utspill	utspeletsdrag
offer	tilbud	tilbud	erbjudande
proposition	proposition	propoisisjon	proposition
proposal	proposal	framlegg	proposal (engelska)?
command	opfordring	oppfordring	uppmötning
statement	udsagn	utsagn	påstående
question	spørsmål	spørsmål	fråga
response	respons	respons	responsdrag
expected	positiv respons	positiv respons	förväntat responsdrag
accepted	accept	aksept	accepterande

Kommentert [A34]: Detta handlar om varor och tjänster medan proposition handlar om information – hur översätta till svenska?

Nordisk SFL-terminologi

undertaking	indvilligelse	innvilgelse	åtagande

Nordic SFL-Terminology

acknowledgement	medgivelse	bekreftelse	bekräftelse
answer	svar	svar	svar
discretionary	negativ respons	negativ respons	alternativt responsdrag
rejection	afvisning	avvisning	avvisande
refusal	afslag	avslag	vägran
contradiction	modsigelse	motsigelse	(ifrågasättande) motsägelse
disclaimer	ligegeydighed	fraskriving	avstående/icke-svar

Semantik > Ideationel

engelsk	dansk	norsk	svensk
text	tekst	tekst	text
stage	trin	trinn	steg
phase	fase	fase	fas
sequence	sekvens	sekvens	sekvens
figure	figur	figur	figur
element	element	element	element
relator	relator		

Semantik > Tekstuel

engelsk	dansk	norsk	svensk
texture	tekstur	tekstur	textur
cohesion	kohäsion	kohesjon/sammenheng	kohesion
conjunction	konneksjon	forbindelse	konnektion
internal	intern		
external	ekstern		
reference	reference	referanse	referens
exophoric	eksoforisk		
endophoric	endoforisk		
anaphoric	anaforisk		
cataphoric	kataforisk		
substitution	substitution	erstatning	(Substitution) ersättning
ellipsis	ellipse	ellipse	ellips
lexical cohesion	leksikalsk relation	leksikalsk relasjon	lexikal relation/kohesion
repetition	repetition		
synonymy	synonymi		
hyponymy			
meronymy			
collocation	kollokation		
message	meddeelse		meddelande

Nordisk SFL-terminologi
Diskurssemantik > [Interpersonel]

Nordic SFL-Terminology

engelsk	dansk	norsk	svensk
APPRAISAL	EVALUERING	Evaluering /Appraisal (appraisal/evaluerings) värdering	
ATTITUDE	ATTITUDE	HOLDNING/ATTITYD	ATTITYD
AFFECT	AFFEKT	AFFEKT	AFFEKT
Un/happiness		u/lykkelighet	olycka/lycka
in/security		u/trygghet	otrygghet/trygghet
dis/satisfaction		u/tilfredshet	otillfredsställelse/tillfredsställelse
Dis/inclination		u/villighet	Ovilja/vilja
judgement	bedömmelse	Bedömmelse	bedömning
social esteem	social anseelse	sosial anseelse	Socialt anseende
normality	normalitet	normalitet	normalitet
capacity	kapacitet	kapasitet	kapacitet
tenacity	pålidelighed	tenasitet/dedikasjon	pålitlighet
social sanction	social accept	sosial sanksjon	social sanktion
veracity	troværdighed	sannferdighet/troværdighed	ärlighet
propriety	anstændighed	anständighet	anständighet
appreciation	påskønnelse	Påskjønnelse	uppskattning
Reaction: impact	Reaktion: indtryk	Reaksjon: påvirkning	Reaktion: påverkan
Reaction: quality	Reaktion: kvalitet	Reaksjon: kvalitet	Reaktion: kvalitet
Composition : balance	Komposition : balance	Komposisjon: balanse	Komposition : balans
Composition : complexity	Komposition : kompleksitet	Komposisjon: kompleksitet	Komposition : komplexitet
valuation	valuering	valuering	värdesättning
engagement	engagement /stemme	Engasjement (kilde/stemme)	källa/röst/dialogicitet rröst/engagemang?
monogloss	Monoglossitet/enstemmighed	monoglossia/enstommighet	Monogloss/enstämmighet

Kommentert [A35]: Generell fråga: vilken nivå i systemet ska behandlas?

Kommentert [A36]: Här görs ett tillägg (I förhållande till grundförslaget) med undergrupper till affekt; ändemot inte med undergrupper till undergrupperna dvs. exempelvis inte *misery* och *antipathy* till *un/happiness*)

NSFL: Här kom gruppen fram till att forskningsbehoven får styra det djup som redovisas i tabellen.

Kommentert [A37]: Versaler i alla dessa fall

Kommentert [A38]: Lang diskusjon; "tenacity" har ikke en klar parallel term på norsk.

NSFL: svårt att hitta bra term som täcker hela det semantiska fältet som omfattas andra tänkbara förslag *ihärdighet, uthållighet, tillförlitlighet, tenacitet*

Kommentert [A39]: Även på danska skulle det enligt diskussion vara ok med social sanktion

Kommentert [A42]: Versaler i alla dessa fall

Kommentert [A40]: "Påskjønnelse" er ikke et godt ord på norsk; det betyr ros eller belöning. Men vi har ikke et bedre förslag. "Verdsettelse" er en mulighet

Kommentert [A41]: NSFL:diskussion om de norska/danska förslagen ligger närmare en värdering av person än sak

Kommentert [A43]: Även på danska skulle (enligt diskussion) påverkan fungera

Kommentert [A44]: Detta för att göra skillnad mellan hela systemet av värderingar (appraisal)

Kommentert [A45]: Jeg foreslår nu (som i Sverige og Norge) "stemme" som et mere forståeligt ord på dansk, som også matcher enstommighet og flerstommighet.

Nordisk SFL-terminologi

			Nordic SFL-Terminology
heterogloss	Heteroglossitet / flerstemmighed	heteroglossia/ flerstommighet	Heterogloss/flerstämmighet
contract	kontrahering	kontrahere / innskrenke	inskränka
disclaim	afvisning benægg	dementere	Avböja
deny	benægtelse	avvise /negere	Förneka
counter	bestridelse	motsä /bestride	Motsätta sig/bestrida
proclaim	proklamering	kunngjøre/ proklamere	Tillkännage/förkunna
concur	samtykke	samtykke	Instämma
affirm	bekräftelse	bekrefte	bekräfta
concede	diversitet	medgi	Medge
pronounce	deklarering	erklära	Deklarera
endorse	demonstrering	bifalle	Stödja
expand	ekspandering	utvide /ekspandere	expandera
entertain	overvejelse	overveie	överväga
Attribute	attribution	attribuere/tilskrive (med undertypen)	Tillskriva
		anerkjenne (acknowledge) og distansere (distance)	

Kommentert [A46]: De næste begreber foreslår jeg vi holder i substantiv-form, selvom der sker et skifte på engelsk

Kommentert [A47]: Vilken nivå ska tas med?

Kommentert [A48]: Ska undernivåerna acknowledge och distance finnas med här?

GRADUATION, AMPLIFICATION

	FORSTÆRKNING/ GRADUERING/ GRAD	FORSTERKNING	GRADERING
FORCE	STYRKE	STYRKE	STYRKEGRADERING
Quantification			Kvantifiering
Number			Antal
Mass			Massa
Extent			utsträckning
Proximity			Närhet (i tid och rum)
Distribution			Spridning (i tid och rum)
Intensification			Intensifiering
Quality (degree)			Kvalitet (grad)
Process (vigour)			Process (kraft)
FOCUS	FOKUS/ SKÆRPELSE	FOKUS	FOKUSGRADERING
PROJECTION	PROJEKTION	PROJEKSJON	PROJEKTION
MODALITY	MODALITET	MODALITET	MODALITET
CONCESSION	FORVENTNING/ MODFORVENTNING		

Kommentert [A49]: Även här bör hierarkin i systemet synas.

Kommentert [A50]: För proximity och distribution kan också time och space läggas till

Diskurssemantik > Ideationel > Logisk (det eksperientielle udelades) [WwD]

engelsk	dansk	norsk	svensk
CONJUNCTION	KONNEKSION	FORBINDELSE	KONNEKTION
Conjunction	Konnektor, Forbinder	Forbinder	Konnektiv

Nordisk SFL-terminologi		Nordic SFL-Terminology	
external	ekstern	extern	
internal	intern	intern	
Addition	Addition	Tillegg	Tillägg?
Comparison	Sammenligning	Sammenlikning	Jämförelse
Time	Tid	Tid	Tid
Cause	Årsag	Årsak	Orsak
Means	Middel	Middel	Medel
Condition	Betingelse	Betingelse	Villkor
Purpose	Formål	Formål	Syfte

Diskurssemantik > Tekstuel [WwD]

engelsk	dansk	norsk	svensk
PERIODICITY	INFORMATIONS-FORLØB	INFORMASJONSFORLØP	INFORMATIONS-FLÖDE
macroTheme	makroThema	makrotema	makrotema
macroNew	makroNyt	makronytt	Makronytt
hyperTheme	hyperThema	hypertema	Hypertema
hyperNew	hyperNyt	hypernytt	hypernytt

Legitimation Code Theory (LCT) > [LCT] og legitimationcodetheory.com/concept-glossary

Kommentert [A51]: Här har inga svenska tillägg/ändringar gjorts

engelsk	dansk	norsk	svensk
ER = epistemic relations (OR = ontic relations; DR = discursive relations)	Epistemiske relationer		Epistemiske relationer
SR = social relations (SubR = subjective relations; IR = interactional relations)	Sociale relationer		Sociale relationer
EC = epistemological condensation (OC = ontic condensation; DC = discursive condensation)	Epistemologisk kondensering (?)		Epistemologisk kondensering
AC = axiological condensation (SubC = subjective condensation; IC = interactional condensation)			
EG = epistemological gravitation (OG = ontic gravitation; DG = discursive gravitation)			
PA = positional autonomy	Positionel autonomi (?)		
RA = relational autonomy	Relational autonomi (?)		
TP = temporal position	Tidslig (?) position		
TO = temporal orientation	Tidslig (?) orientering		
SEMANTICS	LCT Semantik (?)		
SG = semantic gravity	Semantisk tyngde		Semantisk tyngd/tyngdkraft (Kontextförankring)
SD = semantic density	Semantisk tæthed		semantisk täthet
Semantic codes	Semantiske koder		Semantiske koder
Prosaic code (SG+, SD-)			Vardaglig kod
Worldly code (SG+, SD+)			Specialiserad kod Eller måske hellere världslig kod?

Nordisk SFL-terminologi			Nordic SFL-Terminology
Rarefied code (SG-, SD-)	Fortyndet (?) kode		Erfarenhetsbaserad kod Eller måske hellere förtunnad kod?
Rhizomatic code (SG+, SD+)	rhizomatisk kode (?)		Begreppslig kod Eller måske hellere rhizomatisk kod?
<i>semantic scale</i> - this is the y-axis on the semantics profile figure, e.g. 'The text begins at a relatively high point on the semantic scale'.	Semantisk skala		Semantisk skala
<i>semantic range</i> - the degree of movement up and down of something or someone	Semantisk rækkevidde		Semantisk räckvidd
<i>semantic profile</i> - what the movement looks like over time	Semantisk profil		Semantisk profil
<i>semantic wave</i> - goes up and down (or down and up) over time in waves	Semantisk bølge		Semantisk våg
<i>semantic flatline</i> - doesn't go up and down much – has a faint pulse	Semantisk flatline		Semantisk flatline
<i>semantic flow</i> - degree of connectedness between different points – high means it flows smoothly, low means it jerks up and down, and no flow means it quantum leaps between points on the semantic scale	Semantisk flow		Semantisk flöde
<i>semantic entry</i> - where it starts on the semantic scale (e.g. where an essay begins: high or low)	Semantisk startpunkt		Semantisk startpunkt
<i>semantic exit</i> - where it ends on the semantic scale (same as above)	Semantisk slutpunkt		Semantisk slutpunkt
<i>semantic threshold</i> - the extent to which accuracy matters (e.g. getting one's facts right). NB: this threshold may be of different kinds, e.g. it might be epistemological (getting facts right) or axiological (getting one's moral or political position right).	Semantisk tærskel		Semantisk tröskel

Nordisk SFL-terminologi

Nordic SFL-Terminology			
Qualifiers	LCT bestemmelser (?)		
+ stronger	Stærkere		Starkare
- weaker	svagere		Svagare
↓ weakening	Svække/ Svækelse (?)		Försvaga
↑ strengthening	Styrke /styrkelse (?)		Förstärka
-↑ = relatively weak being strengthened	Relativt svag(t), der styrkes		Relativt svag(t) som förstärkas
+↑ = relatively strong being strengthened	relativt stark(t), der styrkes		Relativt stark(t) som förstärkas
-↓ = relatively weak being weakened;	Relativt svag(t), der svækkes		Relativt svag(t) som försagas
+↓ = relatively strong being weakened	Relativt stark(t), der svækkes		Relativt stark(t) som försagas
→ forward in time	Fremad i tid		
← backwards in time	Bagud (?) i tid		
(x) focus of action e.g. "SR↑(classroom)" = "strengthening social relation re classroom"	Fokus, fx "SR↑(klassen)" = "styrkelse af sociale relationer ift. klassen"		

Multimodalitet

Engelsk	Danske	Norsk	Svensk
Mode	modalitet	modalitet	modalitet
Modality	modalitet	modalitet	modalitet
Affordance	affordans/affordanser	affordans/affordanser	affordans/affordanser
Semiotic resource	semiotisk ressource	semiotisk ressurs	semiotisk resurs
Meaning potential	meningspotensiale	meningspotensial	Meningspotential, betydelsespotensial
Materiality	materialitet	materialitet	materialitet
Mediality	medialitet	medialitet	medialitet
Representation (reading images)	repræsentation	representasjon	representation
Interaction (reading images)	interaktion	interaksjon	interaktion
Composition (reading images)	komposition	komposisjon	komposition
Provenance	proveniens	proveniens	proveniens
experiential metaphor	erfaringsmetafor	erfaringsmetafor	erfarenhetmetafor
Modal density (Norris)	modal tæthed/densitet	modal tetthet/densitet	modal täthet/densitet
Modal configuration (Norris)	modalitetskonfiguration	modalitetskonfigurasjon	modalitetskonfiguration
Resemiotization	resemiotisering	resemiotisering	resemiotisering
Transduction	transduktion	transduksjon	transduktion
Distinctive features	distinktive træk	distinktive trekk	distinktiva drag
Design	design	design	design

Kommentert [A52]: Semiotisk system Modus/utrycksform har vært brukt.

Kommentert [A53]: Grad av representativitet? Realisme? Grammatisk modalitet?

Kommentert [A54]: Entall eller flertall? (flertall med s på dansk Svensk: erbjudande)

Kommentert [A55R54]: På norsk har vi lenge brukt affordans i entall («affordansen til en modalitet»). Det er ønskelig at bruken endres til flertall («affordansene til en modalitet»). Svenskene i gruppa var enige.

Kommentert [A56]: Gjelder meningsskaping

Kommentert [A57]: Vi diskuterte oversettelser, og kom fram til at agency er mer enn agens på alle språkene, og at de fleste bruker det engelske begrepet.

Kommentert [A58]: Vi diskuterte dette lenge. Enige om at de er så tekniske at det beste er å holde seg nær den engelske originalen. Vi fant derfor også ut at vi ikke trekker inn «luminans».

Kommentert [A59]: Begrep fra arkitektfaget om intendert vei gjennom et rom/en bygning